

TRABZON ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

MÜTERCİM VE TERCÜMANLIK BÖLÜMÜ
PROGRAMI ÖĞRETİM PLANI VE DERS İÇERİKLERİ

2022 DERS MÜFERDATI

1.Yarıyıl

Ders Kodu	Ders Adı	Ders Tipi	Dil	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
AİTB1001	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi - I	Zorunlu	Türkçe	2	0	0	2	2
MİR101	Karşılaştırmalı Dil İncelemeleri	Zorunlu	Türkçe	2	1	0	3	5
MİR103	Çeviriye Giriş	Zorunlu	Türkçe	2	1	0	3	4
MİR105	İleri Okuma ve Yazma Becerileri I	Zorunlu	Türkçe	2	2	0	4	6
MİR107	Sözlü Anlatım Becerileri I	Zorunlu	Türkçe	2	1	0	3	4
TDB1001	Türk Dili - I	Ortak Zorunlu	Türkçe	2	0	0	2	2
YDB1001	Yabancı Dil-I	Ortak Zorunlu	English	2	0	0	2	3
MTR-SEC-1	1.Y.Y. Seçmeli Ders Grubu	Bölüm Seçmeli					3	4
Toplam :				14	5	0	22	30

2.Yarıyıl

Ders Kodu	Ders Adı	Ders Tipi	Dil	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
AİTB1002	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi - II	Ortak Zorunlu	Türkçe	2	0	0	2	2
KAR1002	Kariyer Planlama	Zorunlu	Türkçe	1	0	0	0	0
MİR100	Çeviri Amaçlı Metin İncelemesi	Zorunlu	Türkçe	2	2	0	4	7
MİR102	Sözlü Anlatım Becerileri II	Zorunlu	Türkçe	2	2	0	4	6
MİR104	İleri Okuma ve Yazma Becerileri II	Zorunlu	Türkçe	2	2	0	4	6
TDB1002	Türk Dili - II	Ortak Zorunlu	Türkçe	2	0	0	2	2
YDB1002	Yabancı Dil-II	Ortak Zorunlu	English	2	0	0	2	3
MTR-SEC-2	2.Y.Y. Seçmeli Ders Grubu	Bölüm Seçmeli					3	4
Toplam :				13	6	0	21	30

3.Yarıyıl

Ders Kodu	Ders Adı	Ders Tipi	Dil	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
MİR201	Çeviribilim I	Zorunlu	Türkçe	3	0	0	3	4
MİR203	İngiliz Edebiyatı I	Zorunlu	Türkçe	2	0	0	2	3
MİR205	Çeviri Teknolojileri	Zorunlu	Türkçe	2	1	0	3	5
MİR207	Uluslararası Kuruluşlar	Zorunlu	Türkçe	2	0	0	2	3
MİR209	Özel Alan Çevirileri (Hukuk)	Zorunlu	Türkçe	2	1	0	3	5
MTR-SEC-3	3.Y.Y. Seçmeli Ders Grubu	Bölüm Seçmeli					6	10
Toplam :				11	2	0	19	30

4.Yarıyıl

Ders Kodu	Ders Adı	Ders Tipi	Dil	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
MİR200	Çeviribilim II	Zorunlu	Türkçe	3	0	0	3	4
MİR202	İngiliz Edebiyatı II	Zorunlu	Türkçe	2	0	0	2	3
MİR204	Bilgisayar Destekli Çeviri	Zorunlu	Türkçe	2	1	0	3	5
MİR206	Dış Politika ve Diploması	Zorunlu	Türkçe	2	0	0	2	3
MİR208	Özel Alan Çevirileri (Tıp)	Zorunlu	Türkçe	2	1	0	3	5
MTR-SEC-4	4.Y.Y. Seçmeli Ders Grubu	Bölüm Seçmeli					6	10
FPS-4	4 Y.Y. Formasyon Ders Grubu (İsteğe Bağlı)						3	4
Toplam :				11	2	0	22	34

5.Yarıyıl

Ders Kodu	Ders Adı	Ders Tipi	Dil	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
MİR301	Ardıl Çeviri ve Not Alma Teknikleri I	Zorunlu	Türkçe	3	2	0	5	7
MİR303	Özel Alan Çevirileri (Sosyal Bilimler)	Zorunlu	Türkçe	2	1	0	3	5
MİR305	Yazın Çevirisi I	Zorunlu	Türkçe	2	0	0	2	4
MİR307	Çeviri Odaklı Dilbilim I	Zorunlu	Türkçe	3	0	0	3	4
MTR-SEC-5	5.Y.Y. Seçmeli Ders Grubu	Bölüm Seçmeli					4	10
FPS-5	5 Y.Y. Formasyon Ders Grubu (İsteğe Bağlı)	Üniversite Seçmeli					6	7
Toplam :				10	3	0	23	37

6.Yarıyıl

Ders Kodu	Ders Adı	Ders Tipi	Dil	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
MİR300	Ardıl Çeviri ve Not Alma Teknikleri II	Zorunlu	Türkçe	3	2	0	5	7
MİR302	Özel Alan Çevirileri (AB ve Diploması)	Zorunlu	Türkçe	2	1	0	3	5
MİR304	Yazın Çevirisi II	Zorunlu	Türkçe	2	0	0	2	4
MİR306	Çeviri Odaklı Dilbilim II	Zorunlu	Türkçe	3	0	0	3	4
MTR-SEC-6	6.Y.Y. Seçmeli Ders Grubu	Bölüm Seçmeli					4	10
FPS-6	6 Y.Y. Formasyon Ders Grubu (İsteğe Bağlı)	Üniversite Seçmeli					6	7
Toplam :				10	3	0	23	37

Tahsin BERTULU
Fakülte Sekreteri

7.Yarıyıl

Ders Kodu	Ders Adı	Ders Tipi	Dil	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
MTR401	Çeviri Stajı	Zorunlu	Türkçe	0	3	0	3	6
MTR403	Çeviri ve Yerelleştirme Türleri	Zorunlu	Türkçe	3	0	0	3	5
MTR405	Özel alan Çevirisi (İşletme/Ekonomi)	Zorunlu	Türkçe	2	1	0	3	5
MTR407	Düzeltilme ve Son Okuma	Zorunlu	Türkçe	2	1	0	3	4
MTR-SEÇ-7	7.Y.Y. Seçmeli Ders Grubu	Bölüm Seçmeli					8	10
PFS-7	7 Y.Y. Formasyon Ders Grubu (İsteğe Bağlı)	Üniversite Seçmeli					5	4
Toplam :				7	5	0	25	34

8.Yarıyıl

Ders Kodu	Ders Adı	Ders Tipi	Dil	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
MTR400	Çeviri Projesi	Zorunlu	Türkçe	0	3	0	3	6
MTR402	Özel alan Çevirisi (Turizm)	Zorunlu	Türkçe	2	1	0	3	5
MTR404	Çeviride Araştırma Teknikleri	Zorunlu	Türkçe	3	0	0	3	4
MTR406	Çeviri Eleştirisi	Zorunlu	Türkçe	2	1	0	3	5
MTR-SEÇ-8	8.Y.Y. Seçmeli Ders Grubu	Bölüm Seçmeli					8	10
PFS-8	8 Y.Y. Formasyon Ders Grubu (İsteğe Bağlı)						5	10
Toplam :				7	5	0	25	40

SEÇMELİ DERSLER

1.Y.Y. Seçmeli Ders Grubu - MTR-SEÇ-1 Bölüm Seçmeli

Ders Kodu	Ders Adı	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
SMTR101	Dinleme ve Sesletim I	2	1	0	3	4

2.Y.Y. Seçmeli Ders Grubu - MTR-SEÇ-2 Bölüm Seçmeli

Ders Kodu	Ders Adı	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
SMTR100	Dinleme ve Sesletim II	2	1	0	3	4

3.Y.Y. Seçmeli Ders Grubu - MTR-SEÇ-3 Bölüm Seçmeli

Ders Kodu	Ders Adı	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
SMTR201	Sunum Becerileri I	3	0	0	3	4
SMTR203	Seçmeli Yabancı Dil I	4	0	0	4	6
SMTR205	İngilizce Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları-I	3	0	0	3	4

4.Y.Y. Seçmeli Ders Grubu - MTR-SEÇ-4 Bölüm Seçmeli

Ders Kodu	Ders Adı	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
SMTR200	Sunum Becerileri II	3	0	0	3	4
SMTR202	Seçmeli Yabancı Dil II	4	2	0	6	6

4 Y.Y. Formasyon Ders Grubu (İsteğe Bağlı) - PFS-4

Ders Kodu	Ders Adı	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
PFS4	Eğitim Psikolojisi	3	0	0	3	4
PFS8	Öğretim Teknolojileri	2	0	0	2	3

5.Y.Y. Seçmeli Ders Grubu - MTR-SEÇ-5 Bölüm Seçmeli

Ders Kodu	Ders Adı	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
SMTR303	Karşılaştırmalı Ülke Bilgisi	2	0	0	2	4
SMTR305	Görsel İşitsel Çeviri	2	0	0	2	4
SMTR307	Yazılı Metinden Sözlü Çeviri	2	1	0	3	4
SMTR309	Rönesans Şiiri	2	0	0	2	4
SMTR311	Söylem ve Biçim Çözümlemesi	2	0	0	2	4
SMTR313	Seçmeli Yabancı Dil III	4	0	0	4	6

5.Y.Y. Formasyon Ders Grubu (İsteğe Bağlı) - PFS-5 Üniversite Seçmeli

Ders Kodu	Ders Adı	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
PFS6	Özel Öğretim Yöntemleri	3	0	0	3	4
PFS7	Sınıf Yönetimi	2	0	0	2	3

6.Y.Y. Seçmeli Ders Grubu - MTR-SEÇ-6 Bölüm Seçmeli

Ders Kodu	Ders Adı	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
SMTR300	İletişim ve Medya Çevirisi	2	0	0	2	4
SMTR302	Dünya İngilizceleri ve Kültür	2	0	0	2	4
SMTR304	Seçmeli Yabancı Dil IV	4	0	0	4	6
SMTR306	Shakespeare ve Tiyatro	2	0	0	2	4
SMTR308	Çağdaş Amerikan Romanı	2	0	0	2	4

6.Y.Y. Formasyon Ders Grubu (İsteğe Bağlı) - PFS-6 Üniversite Seçmeli

Ders Kodu	Ders Adı	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
PFS3	Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	3	0	0	3	4
PFS6	Rehberlik ve Özel Eğitim	3	0	0	3	4

7.Y.Y. Seçmeli Ders Grubu - MTR-SEÇ-7 Bölüm Seçmeli

Ders Kodu	Ders Adı	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
SMTR401	Derlem Bilim ve Çeviri I	2	2	0	4	4
SMTR403	Eş zamanlı Çeviri	2	1	0	3	4
SMTR405	Seçmeli Yabancı Dil V	4	0	0	4	6
SMTR407	Çocuk Edebiyatı Çevirisi	2	1	0	3	4
SMTR409	Tiyatro ve Çeviri	2	1	0	3	4

7.Y.Y. Formasyon Ders Grubu (İsteğe Bağlı) - PFS-7 Üniversite Seçmeli

Ders Kodu	Ders Adı	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
PFS9	Öğretmenlik Uygulaması	1	8	0	5	10

8.Y.Y. Seçmeli Ders Grubu - MTR-SEÇ-8 Bölüm Seçmeli

Ders Kodu	Ders Adı	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
SMTR400	Derlembilim ve Çeviri II	2	2	0	4	4
SMTR402	Eş zamanlı Konferans Çevirisi	2	1	0	3	4
SMTR404	Seçmeli Yabancı Dil VI	4	0	0	4	6
SMTR406	Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi	2	0	0	3	4
SMTR408	Toplum Çevirmenliği	2	0	0	3	4

8.Y.Y. Formasyon Ders Grubu (İsteğe Bağlı) - PFS-8

Ders Kodu	Ders Adı	Teorik	Uygulama	Laboratuvar	Yerel Kredi	AKTS
PFS9	Öğretmenlik Uygulaması	1	8	0	5	10

ENTEGRE DERSLER

Tahsin DERTLİ
Fakülte Sekreteri

Mütercim-Tercümanlık Bölümü Ders İçerikleri

1. Yarıyıl Dersleri

AITB1001 - Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I

Bu derste Osmanlı Devleti'nin son dönemindeki siyasi, ekonomik ve sosyal gelişmeler incelenir. 19. ve 20. yüzyıl gelişmeleri, İttihat ve Terakki, Trablusgarp ve Balkan Savaşları, I. Dünya Savaşı ve Mondros Mütarekesi anlatılarak Türk Kurtuluş Savaşı'nın hazırlık süreci ele alınır. Sakarya Meydan Muharebesi, Büyük Taarruz ve Lozan Barış Antlaşması gibi bağımsızlık mücadelesinin dönüm noktaları değerlendirilir. Kurtuluş Savaşı'nın ardından Ankara'da yeni Türk devletinin kuruluşu, Cumhuriyet'in ilanı ve Atatürk'ün devlet-yönetim anlayışı işlenir.

MTR101 - Karşılaştırmalı Dil İncelemeleri

Bu ders dil tarihine ve karşılaştırmalı dilbilime giriş niteliğindedir. Ders kapsamında, Türk dilinin tarihi evreleri (Göktürk, Uygur, Karahanlı, Harezmi ve Kıpçak Türkçeleri) tanıtılır ve Karahanlı dönemine ait edebi metinler incelenerek farklı dönemlerin ses, biçim ve sözdizim özellikleri karşılaştırılır. Modern dillerdeki değişim süreçleri ve dil aileleri incelenir; çeşitli dillerdeki benzerlik ve farklılıklar üzerinde durulur. Öğrenciler dil değişimi kavramı ve karşılaştırmalı analiz yöntemleri hakkında temel bilgi edinir.

MTR103 - Çeviriye Giriş

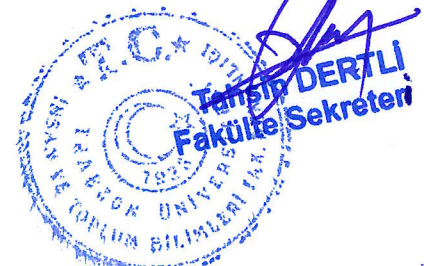
Çeviri çalışmalarına giriş niteliğindeki bu derste temel çeviri kuramları, eşdeğerlik ve anlam aktarma kavramları anlatılır. Dersin erken haftalarında kavram, terim ve süreç tanıtımı yapılır; sonra farklı metin türleri için çeviri stratejileri değerlendirilir. Öğrenciler önceden çevrilmiş metinleri analiz eder, haber, makale ve basit edebi metinlerin çeviri denemelerini yapar. Dönem sonunda öğrencilere çeşitli metinlerin hedef dilde anlaşılır ve akıcı biçimde aktarılmasına yönelik uygulamalar yaptırılır.

MTR105 - İleri Okuma ve Yazma Becerileri I

Bu ders, öğrencilerin karmaşık metinleri anlama ve yazma becerilerini geliştirmeyi amaçlar. Haftalık konular arasında kısa öykü ve makale inceleme, haber ve dergi yazısı analizi, kullanıcı kılavuzu/kılavuz çevirisi ve farklı metin türlerinin yapısal özelliklerini değerlendirme yer alır. Öğrenciler okudukları metinler üzerinden özgün öyküler ve kısa makaleler yazarak hem hedef dile hâkimiyetlerini hem de yaratıcı yazma becerilerini geliştirirler.

MTR107 - Sözlü Anlatım Becerileri I

Bu ders, sözlü iletişim ve telaffuz becerilerini geliştirmeye odaklanır. Ders kapsamında etkili sunum teknikleri, diksiyon çalışmaları, söylev ve argüman geliştirme etkinlikleri uygulanır. Öğrenciler; diyalog, tartışma ve mülakat gibi farklı sözlü iletişim türlerinde kültürler arası iletişim kurallarını öğrenir. Ders sonunda öğrencilerin akıcı ve anlaşılır biçimde konuşabilmesi hedeflenir.

TDB1001 - Türk Dili I

Bu derste Türkçenin tarihsel gelişimi ve dil bilgisi kuralları ele alınır. Ses ve biçim bilgisi, yazım ve noktalama kuralları, anlatım bozuklukları ve düzgün ifade kullanımı üzerinde durulur. Öğrenciler, metin incelemeleri ve kompozisyon çalışmalarıyla dili doğru ve etkili kullanma becerilerini geliştirir. Ayrıca Türk dili tarihi ve lehçeleri hakkında temel bilgiler verilir.

YDB1001 - Yabancı Dil I

Bu ders yabancı dil becerilerini geliştirmeyi amaçlar. Temel dilbilgisi yapıları, kelime dağarcığı, okuma, dinleme, yazma ve konuşma çalışmaları yapılır. Sınıf içi etkinliklerle öğrencilerin iletişimsel dil yeterlikleri desteklenir; günlük yaşam, akademik konular ve mesleki durumlar için pratik dil kullanımı geliştirilir.

2. Yarıyıl Dersleri

AITB1002 - Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II

Cumhuriyet dönemi Türk siyasal hayatını ve reformları inceler. Erken Cumhuriyet'te izlenen politikalar, Mustafa Kemal Atatürk'ün ilkeleri ve devrimleri, Halkevleri ve halkçılık çalışmaları, kültür ve eğitim reformları işlenir. 1938–1950 dönemi dış politika ve ekonomik gelişmeler, II. Dünya Savaşı sürecindeki Türkiye'nin tutumu, çok partili hayata geçiş ve 1960–80 arası darbeler ile anayasa değişiklikleri tartışılır. Ayrıca, 1980 sonrası siyasi ve ekonomik gelişmeler değerlendirilir.

KAR1002 - Kariyer Planlama

Öğrencilerin kişisel ve mesleki gelişimlerini desteklemeyi amaçlar. Ders içinde kariyer hedefi belirleme, özgeçmiş ve niyet mektubu hazırlama, mülakat teknikleri, ağ kurma (networking) ve meslek etiği konularında eğitim verilir. Mütercim-tercümanlık alanındaki iş fırsatları, ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarda staj ve iş imkânları anlatılır.

MTR100 - Çeviri Amaçlı Metin İncelemesi

Bu ders, çeviri sırasında kullanılacak metinlerin dilsel, söylemsel ve kültürel özelliklerini incelemeyi öğretir. Öğrenciler farklı alanlardan seçilen metinleri (hukuk, ekonomi, tıp vb.) çözümleyerek çeviri öncesi hazırlık yapmayı öğrenir. Metinlerin bağlamı, terminolojisi, hedef kitleye uygunluk derecesi değerlendirilir. Ders, çeviri hatalarının kaynağını belirleme ve strateji geliştirme çalışmalarını içerir.

MTR102 - Sözlü Anlatım Becerileri II

Birinci yarıyıldaki sözlü anlatım becerilerini ileri seviyeye taşır. Öğrenciler daha uzun sunumlar yapar, konferans ve toplantı simülasyonlarında yer alır. Topluluk önünde konuşma, ikna edici konuşma teknikleri, vurgu ve tonlama gibi konular üzerinde durulur. Ayrıca, kültürler arası sözlü iletişim stratejileri ve diplomatik dil kullanımı hakkında uygulamalar yapılır.

MTR104 - İleri Okuma ve Yazma Becerileri II

Bu derste öğrenciler makale, rapor, eleştiri ve akademik yazı türleri üzerinde yoğunlaşır. Bilimsel yazı kuralları, kaynak tarama, dipnot ve bibliyografya oluşturma, paragraf düzeni ve argüman geliştirme öğretilir. Metin özetleme, eleştirel okuma ve yazma uygulamalarıyla ileri düzey yazma becerileri pekiştirilir.

TDB1002 - Türk Dili II

Türk Dili I dersinin devamı niteliğindedir. Anlatım biçimleri, edebî türler, deyim ve atasözleri, anlatım bozuklukları ve yazılı anlatım türleri ele alınır. Ayrıca, metin çözümleme ve sözlü anlatım etkinlikleriyle öğrencilerin kültür ve edebiyat bilgileri geliştirilir.

YDB1002 - Yabancı Dil II

Yabancı dilde orta düzey dilbilgisi ve kelime öğretimine devam eder. Sözlü ve yazılı anlatım çalışmaları derinleştirilir; öğrenciler akademik metinleri okur ve özetler, yazılı sunum hazırlayarak mesleki terminoloji öğrenirler. Dinleme çalışmalarıyla farklı aksan ve konuşma tarzlarıyla tanışır.

3. Yarıyıl Dersleri

MTR201 - Çeviribilim I

Bu ders, çeviribilim alanındaki temel kuramları ve yaklaşımları tanıtır. Metinler arası anlam aktarımının yöntemleri, eşdeğerlik ve bağlam kavramları üzerinde durulur. Skopos kuramı, işlevsel kuram, metin türü ve çeviri stratejileri gibi başlıklar incelenir. Öğrenciler, teorik bilgiler ışığında kısa metinleri çevirerek kuramsal kavramları pratiğe dökerler.

MTR203 - İngiliz Edebiyatı I

Klasik İngiliz edebiyatı dönemlerine giriş sağlar. Ders, Anglo-Sakson edebiyatı ve Orta çağdan başlayarak 18. yüzyılın sonuna kadar olan dönemi kapsar. Beowulf, Chaucer'ın *Canterbury Tales*'i, *Everyman*, Marlowe'un *Dr. Faustus*'u, Shakespeare'in soneleri gibi metinler seçilerek sosyal ve felsefi arka plan eşliğinde tartışılır. Öğrenciler, yazarları dönemselsel bağlamlarında incelemeyi, temel edebî tür ve retorik kavramları tanımayı ve metinleri eleştirel bir yaklaşımla yorumlamayı öğrenir.

MTR205 - Çeviri Teknolojileri

Bu derste çağdaş çeviri teknolojileri ve proje yönetimi ele alınır. Küresel dil hizmetleri sektöründe proje yönetimi, görev ve sorumluluklar, terminoloji çıkarma ve terminoloji yönetimi, proje bütçelendirme ve teklif hazırlama, stil kılavuzu oluşturma ve dilsel kalite kontrol süreçleri öğretilir. Öğrenciler, bilgisayar destekli çeviri (CAT) araçları ve kalite kontrol yazılımlarını kullanarak terim çıkarma ve kalite denetimi uygulamaları yapar. Ayrıca yerelleştirme sektörüne giriş yapılarak oyun, web ve mobil uygulama yerelleştirmesi gibi konular tanıtılır.

MTR207 - Uluslararası Kuruluşlar

Ders, uluslararası örgütlerin tarihî gelişimini, amaçlarını ve yapılarını tanıtır. Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği, Dünya Ticaret Örgütü, NATO ve benzeri kuruluşların işlevleri incelenir. Öğrenciler kuruluşların çalışma dilleri ve terminolojileri hakkında bilgi sahibi olur, uluslararası belgelerin çevirisi üzerine uygulamalar yapar. Ayrıca, küresel örgütlerin karar süreçleri ve diplomasi dili tartışılır.

MTR209 - Özel Alan Çevirileri (Hukuk)

Hukuk çevirisinin temellerini ele alır. Ders kapsamında, hukuk alanında kullanılan terminoloji ve temel kavramlar, sözleşme, dava dilekçesi, kanun ve yönetmelik çevirisi gibi metin türleri işlenir. Öğrenciler, hukuki metinlerin bağlamını anlamının ve kaynak dille hedef dil arasındaki farklı hukuk sistemlerini bilmenin önemini öğrenir. Uludağ Üniversitesi'nin benzer dersine göre teknik çeviri türleri, alanın özellikleri ve yazışmalar için terminoloji geliştirme üzerinde durulur.

4. Yarıyıl Dersleri

MTR200 - Çeviribilim II

Bu ders, birinci bölümdeki kuramsal temel üzerine inşa edilerek çeviri kuramlarının eleştirel değerlendirmesini içerir. Çağdaş çeviri kuramları, post-kolonyal çeviri, feminist çeviri, kültürlerarası iletişim ve söylem analizi gibi konular incelenir. Öğrenciler teorilerin eleştirel yönlerini tartışır ve farklı kuramsal yaklaşımlarla metin analizi yapar.

MTR202 - İngiliz Edebiyatı II

Bu derste 19. yüzyıldan günümüze İngiliz edebiyatı ele alınır. Romantik dönem, Viktorya dönemi, Modernist ve Postmodern akımlar; şiir, roman ve tiyatro örnekleriyle işlenir. Öğrenciler Wordsworth, Shelley, Keats, Dickens, Hardy, Woolf, Joyce ve modern dönem yazarlarından örnekler okur. Edebiyatın toplumsal ve kültürel değişimlerle ilişkisi tartışılır.

MTR204 - Bilgisayar Destekli Çeviri

Çeviri teknolojileri dersinin uygulamalı devamı niteliğindedir. Öğrenciler, çeviri bellek sistemi, makine çevirisi ve çeviri belleği yönetimi, terminoloji tabanı oluşturma ve proje yönetim yazılımlarının kullanımı konusunda pratik yapar. Kalite kontrol ve yerelleştirme araçları kullanarak gerçek hayat senaryoları üzerinde çalışırlar.

MTR206 - Dış Politika ve Diplomasi

Bu ders, öğrencileri uluslararası ilişkiler ve diplomasi diliyle tanıştıtır. Ders kapsamında dünya siyasetine giriş, uluslararası ilişkiler teorileri, uluslararası örgütler ve diplomasi kavramı ele alınır. Çankaya Üniversitesi'nin benzer dersinde olduğu gibi öğrenciler uluslararası ilişkilerde kullanılan Türkçe ve İngilizce terimleri öğrenir; diplomasi metinlerini iki yönlü çevirir. Haftalık konularda dünya siyaseti değerlendirmesi, diplomasi terminolojisi, uluslararası metinlerin söylem analizi ve diplomatik yazışma örnekleri yer alır.

MTR208 - Özel Alan Çevirileri (Tıp)

Tıp çevirisi dersinde, tıbbi terminoloji, hastalık adları, tedavi yöntemleri ve tıbbi rapor çevirisi üzerinde çalışılır. Öğrenciler, bilimsel makale, hasta bilgilendirme formları ve klinik araştırma protokollerini çevirerek alan terminolojisine hâkim olurlar. Ayrıca etik kurallar ve hasta hakları çevirisi gibi konular tartışılır.

5. Yarıyıl Dersleri

MTR301 - Ardıl Çeviri ve Not Alma Teknikleri I

Bu ders, ardıl çeviri becerilerini geliştirmeyi amaçlar. Çankaya Üniversitesi'nin benzer dersinden hareketle derste aktif dinleme, konuşmacının mesajını anlama, hafıza ve not alma teknikleri öğretilir; sembol ve kısaltmalar kullanılarak dinlenen metni etkili şekilde notlama çalışmaları yapılır. Öğrenciler, kısa konuşma ve sunumları ardıl olarak çevirmeye çalışır; geri besleme olarak performanslarını geliştirir.

MTR303 - Özel Alan Çevirileri (Sosyal Bilimler)

Sosyal bilimler (sosyoloji, psikoloji, siyaset bilimi) alanında kullanılan terminoloji ve kavramları tanıtır. Bilimsel makale, rapor ve politika belgeleri çevirisi yapılır; alanın kavramsal çerçevesi üzerinde durulur. Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri ve etik ilkelerle ilgili metinler incelenir.

MTR305 - Yazın Çevirisi I

Edebî metin çevirisi hakkında temel bilgiler verir. Şiir, kısa öykü ve roman pasajlarının çevirisinde karşılaşılan sorunlar, yazınsal dilin özellikleri, edebî cihazların hedef dile aktarılması ve kültürel uyarılma gibi konular işlenir. Öğrenciler, seçilen edebî metinler üzerinde çeviri uygulamaları yapar; orijinal yapıya sadakat ile yaratıcılık arasındaki dengeyi tartışır.

MTR307 - Çeviri Odaklı Dilbilim I

Dilbilimin temel alt alanlarını çeviri perspektifiyle tanıtır. Sesbilim, biçimbilim, sözdizimi, anlambilim ve pragmatik konuları ele alınır; farklı diller arasındaki yapısal farklar incelenir. Çevirmenin dilbilimsel farkındalığının çeviri kalitesi üzerindeki etkisi vurgulanır. Dersin uygulamalarında dilbilimsel analiz yapılarak çeviri stratejileri geliştirilir.

6. Yarıyıl Dersleri

MTR300 - Ardıl Çeviri ve Not Alma Teknikleri II

Birinci seviyenin devamı olarak daha uzun ve karmaşık konuşmaları ardıl çevirme pratiği yapılır. Konuşmacının söylev organizasyonunu anlama, ana düşünce ve ayrıntıları notlandırma, hafıza geliştirme egzersizleri ve stres yönetimi üzerinde durulur. Öğrenciler konferans, panel ve toplantı ortamlarını simüle ederek gerçek hayata yakın uygulamalar yapar.

MTR302 - Özel Alan Çevirileri (AB ve Diploması)

Bu ders Avrupa Birliği kurumları ve diplomatik yazışmaların çevirisine odaklanır. AB terminolojisi, mevzuat, resmi belge ve basın bülteni çevirileri yapılır. Diplomatik yazışmalarda kullanılan kalıplar, müzakere dili ve çok dilli hukuk belgelerinin çevirisine ilişkin stratejiler işlenir. Uluslararası örgütlerde çeviri süreçleri ve kültürel hassasiyetler tartışılır.

MTR304 - Yazın Çevirisi II

Birinci dersin devamı olarak roman, tiyatro ve şiir türlerinde daha kapsamlı edebî eserler çevrilir. Edebi metnin üslubu, karakter ve atmosferinin hedef dilde yeniden yaratılması, alt metin ve ironi gibi edebî unsurların aktarımı üzerinde durulur. Öğrenciler seçtikleri bir eser üzerinde bireysel çeviri projesi yapar ve edebî çeviri eleştirisi hazırlar.

MTR306 - Çeviri Odaklı Dilbilim II

İleri düzey dilbilimsel konuları çeviri bağlamında ele alır. Söylem analizi, anlamsal aktarımlar, dilsel varyasyon ve karşılaştırmalı metin çözümlemeleri yapılır. Ders, çevirmenin bağlamsal anlamı yorumlama ve hedef kitleye uygun dil kullanma becerisini geliştirmeyi amaçlar.

7. Yarıyıl Dersleri

MTR401 - Çeviri Stajı

Öğrencilerin mesleki deneyim kazanmaları için bir kurumda (çeviri ofisi, yayınevi, devlet kurumu, ajans vb.) staj yapmalarını sağlar. Staj süresince öğrenciler gerçek çeviri ve yerelleştirme projelerinde görev alır; proje yönetimi, müşteri iletişimi ve kalite kontrol süreçlerini gözlemler.

MTR403 - Çeviri ve Yerelleştirme Türleri

Ders, farklı çeviri ve yerelleştirme türlerini tanıtır. Yazılı ve sözlü çeviri, simültane/ardıl çeviri, altyazı ve dublaj, yazılım yerelleştirmesi, medya çevirisi, oyun, web ve mobil uygulama yerelleştirmesi gibi alanlar ele alınır. 29 Mayıs Üniversitesi'nin proje yönetimi dersinde anlatılan yerelleştirme konuları hatırlatılarak öğrenciler pratik uygulamalar yapar. Farklı alanlarda kullanılan araç ve yöntemler karşılaştırılır.

MTR405 - Özel Alan Çevirisi (İşletme/Ekonomi)

Bu ders işletme, ekonomi ve finans alanındaki terminoloji ve belgelere odaklanır. Şirket raporları, bilançolar, pazarlama metinleri, ticari sözleşmeler ve ekonomik haberlerin çevirisi yapılır. Öğrenciler, sektörün kavramlarını ve kavramsal çerçevesini öğrenerek hedef dilde tutarlı ve doğru karşılıklar üretirler.

MTR407 - Düzeltme ve Son Okuma

Çeviri metinlerinin redaksiyonu ve son okuması üzerinde durur. Ders, dil bilgisi ve yazım hatalarını tespit etme, hedef dile uygunluk ve bütünlüğü sağlama, terminoloji tutarlılığı ve üslup düzeltilmesi konularını içerir. Öğrenciler, farklı metin türlerinde düzenleme yaparak çevirmen ve editör arasındaki rol dağılımını öğrenir.

8. Yarıyıl Dersleri

MTR400 - Çeviri Projesi

Ders, öğrencilerin bir çeviri projesini baştan sona planlayıp yürütmelerini sağlar. Proje konu ve metin seçimi, terminoloji araştırması, proje planı hazırlama, çeviri ve redaksiyon aşamaları, müşteri/akran değerlendirmesi ve teslim süreci adımlarını kapsar. Öğrenciler, proje yönetimi dersinde öğrendikleri yöntemleri uygulayarak ekip çalışması yapar.

MTR402 - Özel Alan Çevirisi (Turizm)

Turizm sektörüyle ilgili metinlerin çevirisi yapılır. Turizm broşürleri, otel tanıtımları, tur programları, seyahat rehberleri ve web siteleri gibi metinlerde kullanılan dil özellikleri ve kültürel unsurlar incelenir. Öğrenciler, turizmde hedef kitle ve kültürel beklentilere uygun çeviri üretirler.

MTR404 - Çeviride Araştırma Teknikleri

Bu ders, çeviri alanında bilimsel araştırma yapma becerisini kazandırır. Araştırma sorusu belirleme, literatür taraması, veri toplama ve analiz yöntemleri, etik ilkeler ve akademik yazım kuralları işlenir. Öğrenciler küçük çaplı bir araştırma projesi yürüterek rapor hazırlar.

MTR406 - Çeviri Eleştirisi

Ders, çeviri ürünü üzerine nesnel değerlendirme yapma yöntemlerini öğretir. Çeviri eleştirisi kuramları, hata türleri ve değerlendirme ölçütleri tanıtılır. Öğrenciler, çeviri hatası kavramını, eşdeğerlik ve kabul edilebilirlik kriterlerini tartışır; farklı kuramları kullanarak örnek metinler üzerinde eleştirel analiz yapar. Bu ders sayesinde çeviri kalitesini artırmaya yönelik geri bildirim verebilme becerisi kazanılır.

MÜTERCİM-TERCÜMANLIK PROGRAMI SEÇMELİ DERS İÇERİKLERİ

Bu belge, mütercim-tercümanlık bölümünde yer alan seçmeli derslere ilişkin ortalama içerikleri özetlemektedir. İçerikler, farklı üniversitelerin ders tanıtımlarından ve genel bilgi kaynaklarından yararlanılarak hazırlanmıştır. Kısıtlı erişimden dolayı bazı dersler için genel bilgiler verilmiştir.

Dinleme ve Sesletim I (SMTR101) / Dinleme ve Sesletim II (SMTR100)

Bu iki ders, öğrencilerin dinleme anlama ve doğru telaffuz becerilerini geliştirmeyi amaçlar. Ses bilgisi, vurgu, tonlama ve ritim çalışmaları yapılır. Farklı aksan ve konuşma tarzlarını içeren ses kayıtları dinlenir; telaffuz hataları üzerinde bireysel geri bildirim verilir. İkinci ders, daha karmaşık metin ve konuşmalara odaklanarak öğrencilerin dinleme stratejilerini pekiştirir.

Sunum Becerileri I (SMTR201) / Sunum Becerileri II (SMTR200)

Bu dersler, öğrencilerin akademik ve mesleki ortamlarda etkili sunumlar yapabilmesini hedefler. Konu belirleme, yapılandırılmış sunum hazırlama, görsel destek kullanımı, beden dili ve sözel iletişim konuları işlenir. İkinci ders, öğrencilere daha uzun sunumlar yapma ve soru-cevap yönetme konusunda pratik fırsatları sunar.

Seçmeli Yabancı Dil I–VI (SMTR203, 202, 313, 304, 405, 404)

Bu dersler öğrencilerin İngilizce dışında ikinci bir yabancı dili öğrenmelerini sağlar. Her seviyede dil bilgisi, kelime bilgisi, okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerileri ilerletilir. İlerleyen seviye derslerde hedef dilin kültürel ve mesleki bağlamları ele alınır.

İngilizce Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları I (SMTR205)

Bu ders, dil öğrenme ve öğretim yöntemlerini inceler. Dil edinimi kuramları, grammar-translation, doğrudan yöntem, iletişimsel yaklaşım, görev temelli öğretim gibi pedagojik modeller tanıtılır. Öğrenciler farklı yöntemlerin mütercim-tercümanlık eğitimindeki rolünü tartışır.

Karşılaştırmalı Ülke Bilgisi (SMTR303)

Bu ders, çeşitli ülkelerin coğrafyası, tarihi, siyasal ve ekonomik sistemleri ile kültürel özelliklerini karşılaştırmalı olarak inceler. Öğrenciler, hedef dildeki ülke tanıtım metinleri ve haber raporları aracılığıyla terminoloji edinir ve kültürler arası iletişimde farkındalık geliştirir.

Rönesans Şiiri (SMTR309)

Rönesans döneminin İngiliz şiirini inceleyen bu ders, 15. ve 16. yüzyıl şairleri üzerine yoğunlaşır. Elizabeth dönemi şiiri olarak da adlandırılan bu dönemde Wyatt, Sidney, Marlowe, Spenser, Donne, Jonson, Herrick, Herbert, Marvell ve Milton gibi şairlerin eserleri ele alınır. Ders; dönemin tarihî ve kültürel arka planını tanıtır, öğrencilerin şiirleri yorumlama ve dönemin şiir anlayışını analiz etme becerilerini geliştirir.

Dünya İngilizceleri ve Kültür (SMTR302)

Bu ders, İngilizcenin küresel bir dil olarak yayılmasını, sosyo-kültürel çeşitliliğini ve farklı İngilizce lehçelerini inceler. Öğrenciler Hint İngilizcesi, Singapur İngilizcesi, Chicano İngilizcesi gibi yerel ve uluslararası çeşitleri tanır; İngilizcenin tarihî gelişimi, sosyolingüistik değişkenler ve öğretim yaklaşımları tartışılır. Ders, dil çeşitliliğinin pedagojik etkilerini ve kültürler arası iletişimde karşılaşılan sorunları da ele alır.

Shakespeare ve Tiyatro (SMTR306)

Bu derste William Shakespeare'in oyunları ve tiyatro kültürü incelenir. Öğrenciler tragedya, komedi, tarih oyunu ve roman türlerindeki eserleri okuyarak sahneleme ve performans boyutunu keşfeder. Bir Shakespeare kursunda olduğu gibi, öğrenciler oyunları analiz eder, sahne çalışmaları yapar ve edebî kuramla birleştirerek yorumlar. Ayrıca Shakespeare'in eserlerinin temaları, yapı ve dil özellikleri ile edebiyattaki kanon anlayışı üzerine tartışmalar yürütülür.

Çağdaş Amerikan Romanı (SMTR308)

Bu ders, 20. ve 21. yüzyıl Amerikan romanlarından seçilmiş eserleri inceler. Modern ve postmodern dönemlerde edebî akımlar, toplumsal konular ve yazarların biçimleri tartışılır. Öğrenciler, romanları tarihî ve kültürel bağlamı içinde değerlendirir ve çeviribilim açısından anlatı yapısını analiz eder.

Görsel İşitsel Çeviri (SMTR305)

Bu ders sinema, dizi, reklam ve belgesel gibi görsel-işitsel metinlerin çevirisine odaklanır. Nevşehir Üniversitesinin ders tanıtımına göre, ders filmlerin çevirisinde kullanılan yöntemler, teknik bilgiler, altyazı ve dublajın tercih sebepleri, avantaj ve dezavantajlar, çeviri ekibi ve ortamı ile senkronizasyon konularını kapsar. Öğrenciler dublaj, seslendirme ve altyazı tekniklerini uygulamalı olarak öğrenir; görsel-işitsel çeviri zorlukları ve stratejileri üzerinde çalışır.

Yazılı Metinden Sözlü Çeviri (SMTR307)

Bu ders, yazılı bir metnin eş zamanlı olmadan sözlü biçimde aktarılması (sight translation) üzerine yoğunlaşır. Öğrenciler, farklı türlerdeki yazılı belgeleri hızlıca okuyup hedef dile sözlü olarak çevirme alıştırmaları yapar; anlık karar verme, not alma ve diksiyon becerilerini geliştirir.

Söylem ve Biçem Çözümlemesi (SMTR311)

Bu ders, metinlerdeki söylem ve üslup unsurlarını inceleyerek çeviri süreçlerine uygular. Öğrenciler; anlatı yapıları, cümle türleri, bağdaşıklık, üslup türleri ve söylem analizi kavramları üzerinde durur. Çeşitli metin türleri (medya, edebiyat, akademik yazı) üzerinde çözümleme yaparak çeviri stratejileri geliştirirler.

İletişim ve Medya Çevirisi (SMTR300)

Güncel medya metnlerinin çevirisi üzerinde duran bu ders; gazete ve dergi haberleri, televizyon ve radyo yayınları, sosyal medya mesajları, reklam ve halkla ilişkiler metinleri gibi

içerikleri kapsar. Öğrenciler medya çevirisindeki dilsel ve etik zorlukları tartışır; hızlı ve doğru çeviri üretimi için teknik ve terminoloji öğrenir.

Dünya Edebiyatı: Çağdaş Amerikan Romanı, Shakespeare ve Rönesans Şiiri gibi literatür seçmelileri, edebî eserlerin çevirisinde kuramsal ve uygulamalı yaklaşımlar sunar.

Derlem Bilim ve Çeviri I-II (SMTR401 / SMTR400)

Bu dersler, çeviri çalışmalarında derlem (corpus) kullanımını tanıtır. Öğrenciler derlem dilbiliminin kuramsal çerçevesini, derlem oluşturma ve sorgulama araçlarını öğrenir; çeviri belleği, terminoloji çıkarımı ve çeviri kalitesini değerlendirme amacıyla derlem analizleri yapar. İkinci ders, öğrencilerin kendi küçük derlemlerini kurarak çeviri çözümlemeleri yapmasını sağlar.

Eş Zamanlı Çeviri (SMTR403)

Simultane çeviri üzerine yoğunlaşan bu ders, öğrencilerin kulakla duyduklarını eş zamanlı olarak hedef dile aktarma becerisini geliştirmeyi hedefler. Suudi Electronic Üniversitesi'nin Simultaneous Interpreting dersi, eş zamanlı çeviride kullanılan strateji ve teknikleri öğretir; ders kapsamında öğrenciler hukuk, siyaset, ekonomi gibi farklı alanlardaki konuşmaları simültane olarak çevirmeyi denerler. Ders, meslekî uygulamalarda karşılaşılan zorlukları ve çözüm yollarını tartışır.

Eş Zamanlı Konferans Çevirisi (SMTR402)

Bu ders, uluslararası konferans ve toplantılar için simültane çeviri pratiğini derinleştirir. Öğrenciler, kabin ekipmanı kullanarak farklı alanlarda uzun konuşmaları çevirmeye yönelik egzersizler yapar. Konferans protokolleri, terminoloji hazırlığı ve stres yönetimi gibi konulara odaklanır.

Derlembilim ve Çeviri II (SMTR400)

Birinci dersin devamı niteliğinde olup derlem tabanlı çeviri araştırmalarının ileri tekniklerini öğretir. Öğrenciler, çeviri evrenselleri, transfer modelleri ve karşılaştırmalı çeviri analizi üzerine derlem sorgulamaları gerçekleştirir.

Çocuk Edebiyatı Çevirisi (SMTR407)

Bu derste çocuklara yönelik edebî eserlerin çevirisinde karşılaşılan dilsel ve kültürel sorunlar incelenir. Ders, masal, hikâye kitabı, resimli kitap ve gençlik edebiyatı çevirilerinde sadakat ile hedef kültüre uyarlama dengesi, çocuk psikolojisi ve yaş grubu uygunluğu konularını ele alır.

Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi (SMTR406)

Tahsin DERTLİ
Fakülte Sekreteri

Çocuklara yabancı dil öğretiminde kullanılan yöntem ve materyaller tanıtılır. Ders, oyun, şarkı, hikâye ve dramatizasyon gibi tekniklerin çevirmen/yabancı dil öğretmeni tarafından nasıl kullanılabileceğini gösterir.

Toplum Çevirmenliği (SMTR408)

Toplum çevirmenliği, sağlık, eğitim, hukuk ve kamu hizmetlerinde iki dil arasında iletişim köprüsü kurmayı amaçlar. Bu derste öğrenciler, etik kurallar, tercümanın rol ve sorumlulukları, kültürel arabuluculuk ve kriz durumlarında çeviri gibi konuları öğrenir. Toplum çevirmenliği eğitimi, katılımcıların toplum yararına çeviri hizmeti sunabilmeleri için gerekli becerileri kazandırır.

Tiyatro ve Çeviri (SMTR409)

Tiyatro çevirisi dersinde, sahnelenebilir çeviri kavramı tanıtılır. Öğrenciler, oyun metnlerinin dil, ritim ve diyalog açısından analizini yapar; sahneleme ve oyunculuk boyutlarını dikkate alarak çeviri üretirler. Farklı tiyatro metinleri üzerinde çalışmalar yapılır.

Çağdaş Amerikan Romanı (SMTR308)

20. yüzyıl sonu ve 21. yüzyıl Amerikan romancılığının önemli eserleri incelenir. Ders; toplumsal değişim, etnik kimlikler, göç ve küreselleşme gibi temalar ve modern/postmodern anlatım teknikleri üzerinde durur.

